

met hevigheid hunne stem in de dagbladen te doen hooren. Inzonderheid is de aandacht gevestigd op de in hechtenis zittende personen, die tot het blad *la Tribune* behoorden. Er wordt geklaagd, dat de meeste schrijvers van hetzelfde nog niet verhoord zijn en na eene strenge gevangenis van twintig dagen niet weten, waarmede zij beschuldigd worden. Zeer veel schijnt het bewind er zich aan te laten gelegen liggen, om de stellers van zekere artikelen uit dezelve te leeren kennen. Zelfs de kasbediende van het etablissement is daarover ondervraagd geworden, en men heeft den werkman, die de drukvormen voor het blad opmaakte, en dien men reeds eenmaal gevat en ontslagen had, na een verhoor voor de heeren Pairs, die met de instructie van het groote geschil belast zijn, op nieuw in hechtenis genomen. Een student, op wiens kamer een dolkstok gevonden en die hierop gevat geworden was, is gisteren door de regtbank van correctionele politie vrijgesproken. Inderdaad was, vóór de nieuwe, door den heer *Persil* ontworpen wet, wel het dragen, maar niet het hezigt van heimelijke wapenen verboden.

Te Lyon blijft, te midden der herstelde rust, eene geweldige verbittering heerschen; de overwonnenen dreigen er openbaar de verwinnars met eene hervatting der vijandelijkheden. Rentiers en kooplieden blijven nog steeds de stad verlaten, fabrikanten maken toebereidselen, om hun voorbeeld te volgen, en duurt deze ongerustheid nog eenigen tijd voort, zoo is het met de Lyonesche nijverheid gedaan. Dit, en niet de materiële door de gevechten aangerigte schaden, beschouwt men als het ergste kwaad, hetwelk de jongste gebeurtenissen aan die groote fabriekstad berokkend hebben.

Van den 7den. Te Toulon heeft een Amerikaansch oorlogsfregat, bij het doen van salutschoten, verscheidene met scherp geladene stukken gelost, waar door op de terrede liggende schepen, en onder andere ook op het lineschip *Suffren*, een zeker aantal personen getroffen en gedood is. Dit ongeval, hetwelk voorzeker aan niets anders, dan aan eene verregaande onachtzaamheid is toe te schrijven, heeft onder het Fransche scheepsvolk eene groote verbittering doen ontstaan, zoodat maatregelen genomen zijn, om eene dreigende vechtpartij te verhoeden.

— Van de op den 13 en 14 April gekwetste personen worden 21 in het *Hôtel-Dieu*, 17 in het hospitaal *St. Louis*, 8 in *Laval de Grâce*, en de overige gewondeuten hunnen huize verpleegd.

Ongelukkiglijk zijn vele gewonden zwaar gekwetst; in het *Hôtel-Dieu* vooral is er bijna geen verpleegde, die niet door verscheidene wonden is getroffen. — Eenen metselaarsgezel, 23 jaren oud, die alleen het vuur van een gansch peloton heeft doorgestaan, zijn de handen door acht kogels doorschoten. Deze man is in den besten staat van gezondheid, doch heeft voor altijd het gebruik zijner handen verloren. In eene andere zaal is een metaalvergulder, die vijf bajonetsteken, den eenen in het oog, de overigen in de borst heeft ontvangen; hij is thans zonder koorts en zal herstellen. Maar de twee gekwetsten, die de meeste belangstelling verwekt hebben, zijn twee studenten in de geneeskunde, van het departement Ile-et-Vilaine, de eene 24, de andere 25 jaren oud, beiden stadgenooten en vrienden, en in aangrenzende bedden liggende. De eene is bezweken ten gevolge van ernstige bijkomende omstandigheden. Zijn vriend leeft nog en zal, naar men hoopt, herstellen. Maar getroffen door drie kogels en twee bajonetsteken, is zijn toestand hoogst bedenkelijk; men heeft hem den linkerarm moeten afzetten.

— Aan het *Journal des Débats* wordt het volgende geschreven uit Besançon, d.d. 3 Mei:

De persoon, die te Besançon, onder den naam van *Miran*, den *Patriote Franco-Comtois* schreef, werd den 15 April in hechtenis genomen; men vond hem, naar men zeide, in het bloote hemd onder de dakpannen van zijne vliering. Uit een gedaan onderzoek bleek, dat deze man geen ander was, dan *Gilbert*, te voren wegens valscheit tot levenslang dwangarbeid veroordeeld, dien ten gevolge te Bicêtre gedetineerd, en naderhand nog eens te Parijs en te Amiens bij default gecondemneerd. Men geloofde, dat hij in Italië was, en zijne verandering van naam had reeds lang de nasporingen der politie vruchteloos gemaakt.

Gisteren, den 2 Mei, verscheen *Miran-Gilbert* voor het hof van assises, voor 1 drukpers-vergrijp, gepleegd in zijn nummer van den 13 April.

De heer *Dreron*, een voornaam advocaat te Besançon, had zich met de verdediging van den *Patriote* belast, en zoude door drie jonge advocaten onzer stad ondersteund worden. Twee der laatstgenoemden zijn door hunne radikale gevoelens bekend. Maar toen zij, den 1 Mei, vernamen, wie eigenlijk de redacteur-gerant van den *Patriote* was, onttrokken zij zich aan de verdediging. De beschuldigde nam dien ten gevolge zelf het woord op, en vroeg het uitstel der zaak tot eene volgende zitting, zijnen eisch grondende op de verlegenheid, waarin hem zijne advocaten gelaten hadden, en op de onmogelijkheid, waarin de morele toestand, in welken de ontdekkingen der justitie hem gebragt hadden, hem plaatste, om zelf zijne verdediging voor te dragen.

Van den 8ten. De *Précurseur de Lyon* behelst de volgende opgaaf der in het jongste zesdaagsche oproer te Lyon door het leger gelede ne verliezen:

In het gevecht gesneuveld 55 off. en manschappen.
» gewond 258 id.

Ten gevolge hunner wonden overleden 36
Voorzeker zijn die verliezen voor altijd betreurenswaardig, maar voor hen, die weten welk een vreesselijk artillerie- en gewervuur gedurende zes geheele dagen gewoed heeft, zal het bevreemdend voorkomen, dat slechts een zoo gering getal manschappen in de gelederen der armee bezweken is.

BELGIE.

BRUSSEL den 6 Mei.

De *Emancipation* zegt, dat de heer *Cabet* heden naar Londen scheep gegaan is. Volgens hetzelfde blad, heeft de Paus Don *Pedro*, deszelfs ministers en al de vrienden van Donna *Maria* in den ban gedaan, en *Pedro* zou hierop bedreigd hebben, dat, zoo de hult, die nog niet op de gebruikelijke wijs is aangezegd, niet oogenblikkelijk ingetrokken wierd, hij het miljoen, hetwelk Portugal jaarlijks aan den Heiligen Stoel betaalt, niet meer voldoen zou, en in overweging zou nemen, of er geen grond was, om alle betrekkingen met het hof van Rome af te breken.

— Dinsdag, den 24 April, heeft omstreeks Audenaarden eene geweldige donderbui gewoed, waarbij hagedeelen gevallen zijn, die den volgende morgen nog niet gesmolten waren; de bliksem is ook in eene boerenwoning te Auweghem geslagen.

Van den 8ten. Aan den *Nouveliste du Limbourg* wordt het volgende geschreven uit Maastricht, dd. 2 Mei: Gisteren, ongeveer te 8 uren des morgens, ontvingen wij het bericht, dat Belgische troepen zich te Smeermaes bevonden; terstond deed de generaal *Dibbets* een gedeelte van het garnizoen onder de wapenen komen, patronen werden rondgedeeld, een bataljon der 14de afdeeling infanterie en eene kompagnie huzaren lielden zich marschaardig, met één woord, men zoude gezegd hebben, dat de stad met eenen plotseligen aanval bedreigd werd; alvorens echter tot onaangename uitersten te komen, wilde de generaal *Dibbets* den weg der onderhandelingen beproeven; hij zond dus den kapitein *Brade* van het 3de bataljon veld-artillerie naar Smeermaes; maar hoe groot was niet de verwondering van den parlementair, de Belgische troepen er niet te vinden; zij hadden den weg van Lanacken ingeslagen, om van daar op Tonge n te marscheren. Men is tot nog toe onbekend met het doel van dit hun bezoek. Men beweert, dat de generaal *Magnan* zich onder hen bevond, en hieruit wil men opmaken, dat men het wel eens op nieuw in den zin zoude kunnen hebben, onze stad te blokkeren; ten minste dragen de gesprekken der Belgische officieren, die eenige oogenblikken in onze streek gebleven zijn, veel bij, om zulks te doen gelooven.

Volgens berigten, welke men gelooft nauwkeurig te zijn, bedroeg het getal der troepen ongeveer 200 man infanterie en een zestigtal ruiters.

Van den 10den. Het geraamte van den walvisch van den heer *Kessels* is te Brussel van Rotterdam aangekomen. Gisteren zijn er de onderscheidene gedeelten van in het museum gebragt, alwaar, zegt men, het skelet zal bewaard blijven.

(*Emancipation.*)

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 8 Mei.

Naar men verneemt, zal het Hof zich binnen kort naar het Loo begeven. Eergisteren en gisteren avond hebben HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje met Hoogstdezelfzer Zonen, alsmede HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, eene voorstelling in het Cirque Olympique van den heer *Loisset* met Hoogstdezelfzer tegenwoordigheid vereerd. Daardoor worden, gelijk het *Journal de la Haye* zoo juist beweert, het best de lasteringen gelogenstraft, die ten aanzien van dit Cirque in omloop zijn geweest.

— Onder de Belgen, die, sedert de laatste gebeurtenissen in dat land, herwaarts hunne wijkplaats genomen hebben, behoort ook de heer *van Gobbelschroy*, voormalig Nederlandsch minister van binnenlandsche zaken. Gisteren heeft dezelve zich een geruimen tijd, men spreekt van anderhalf uur, met onzen tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken onderhouden.

— Het bericht, door een der dagbladen medegedeeld, dat *Thompson*, van Rotterdam, naar de residentie zou zijn overgevoerd, is tot hertoe nog ongegrond. Vóór dat hij herwaarts zal worden overgebragt, zal het regtsgeding daartoe genoezaam moeten zijn gevorderd. Naar men hier verzekert, zou *Thompson* onmiddellijk bij de eerste verhooren tot bekentenis van de beschuldiging, van verstandhouding met Belgische gezagvoerders, moeten zijn gekomen, en ook wel schrij-

vers van sommige der hevige artikelen in den *Etendard* hebben genoemd, van er twee verhoord, doch onmiddellijk wederom op vrije voeten gesteld n ten zijn.

— Bij eene resolutie, in de vorige maand uitgevaardigd, heeft Z. Exc. de minister van financiën in overweging genomen de bezwaren, die er voor de belanghebbende vooral op de marktdagen, gelegen is in het ligen van gelei-biljetten tot vervoer accijnsgoederen en de aanbidding der biljetten aan de ambtenaren ter visie, overkomstig de deswege bestaande voorschriften; en heeft genoemde minister goedvonden, de heeren gouverneurs in de verschillende provinciën, en den heer staatssecretaris buitengewoon kommissaris van Z. M. te Maastricht, te verzoeken, om aan de ontvangers in zoodanige belangrijke steden of plaatsen, waar dit noodig mocht worden bevonden, te doen opmerken: 1) dat door hen geene gelei-biljetten tot uitslag van accijnsgoederen mogen worden uitgereikt, dan nadat hun zullen zijn vertoond wettige bewijzen van inslag in het lokaal of de bergplaats, waaruit men den uitslag alleen verlangt te de 2) dat de visitatie bij den uitslag alleen dan volstrekt vereischt wordt, wanneer wettig aanwезen der goederen, waarvan de uitslag wordt verlangd, bij hen in tefel wordt getrokken, of eene belangrijke hoeveelheid zulks noodig maakt; 3) dat, wanneer de uitslag geschiedt van onderscheidene partijen, op denzelfden dag, het noodig is, om dezelve alle aan de verplichting tot visitatie bij den uitslag te onderwerpen, voor zoo veel men, door de visitatie van eene partij, de zekerheid verkreeft heeft, dat de voorraad, waarvan men den uitslag gedeeltelijk verlangt, wettig volhanden is; 4) dat de gelei-biljetten steeds behoorlijk moeten worden ingevuld en de onder anderen, daarin ook de merken der fusten, manden of zakken vermeld moet worden, alsmede dat de juiste tijd, waarvoor de biljetten geldend zijn tot uitslag en in geval dat de visitatie bij den uitslag moet plaats hebben, daarin moet worden omschreven, welke tijd zal ingaan na het tijdstip, waarop de visitatie of verificatie zal hebben plaats gehad; 5) dat in die gevallen, dat op zekere dagen, zoo als marktdagen en dergelijke, er veelvuldige expeditiën moeten plaats hebben, de gelei-biljetten aan de belanghebbenden behoort te worden gegeven, om de door hen benodigde biljetten tijdig en ten spoedigste te kunnen verkrijgen, bij voorbeeld, door ook de daags te voren de aangiften tot verkrijging van de vereischte documenten te doen, einde die bij voorraad op te maken en tijdig te kunnen afgeven, met dien verstand dat daarin, en wel voornamelijk met opzigt tot de tijdsbepaling, binnen welke uitslag en vervoer moet plaats hebben, later geene verandering worde gebragt, dan op autorisatie of met voorkennis van den eersten ambtenaar in loco, en dat overigens door hen al dat gemak en gerijf in de afgifte der documenten moet verleend worden, als bij art. 316 der algemeene wet is bedoeld.

— Het monument, thans te Vlissingen ter nagedachtenis van den schout-bij-nacht *Lewen van Aduard* opgericht, is eene vierkante Sarkophaag van arduinstein, hoog met voet en kroonstuk 2 ellen 50 duimen en breed 1 el 25 duimen, ondersteund door vier kolommen; hoven op dezelve is eene lijkbus gesteld, half door eenen sluijer bedekt; een anker, door het zinnebeeld der eeuwigheid, eene slang, welke zich in de staart bijt, omvat, in drie lauwerkransen; ontdekkingen in het lijkwerk, op de voorzijde ziet men het geslachtswapen van den gesneuvelden, allervoortreffelijkst gebeiteld, en waaraan de kruisen der Militaire-Willems en Leeuwen Orde en dat van den Tien-daagschen Veldtocht hangende zijn; daaronder staat in fraaie uitgebeitelde letters:

Toegewijd aan de Nagedachtenis van jonkh. JAN EVERT LEWEN VAN ADUARD, ridder der 3de klasse van de Militaire Willems Orde en van den Nederlandschen Leeuw, schout-bij-nacht, kommandant der 2de divisie. 1ste afdeeling van 's Konings zeemagt op de Schelde, gesneuveld aan boord van destelfs rlagschip, Zr. Ms. fregat Euridice, in een gerecht tegen de Franschen, voot de Kruisschans, den 32 December MDCCCXXXIII.

Op het voetstuk leest men:

Uit hoogachting, door de gezamenlijke bevelhebbers en officieren, welke de tijds onder de berelen van den gesneuvelden dienden.

Dit waarlijk aandoenlijk bewijs der hoogachting van brave krijgslieden aan de asch van eenen roemrijk voor het Vaderland gesneuvelden bevelhebber, is geplaatst in de nabijheid der lijkgesteenten van den voor Antwerpen zevenvoudig verwonden luitenant ter zee *Justus Klinkhamer*, en der twee insgelijks aldaar gesneuvelde officieren van Zr. Ms. korvet *de Komeet*.

UTRECHT den 8 Mei.

Uit Luxemburg meldt men, van den 3 dezer, dat, in spijt van de tegenwerkingen der Belgische autoriteiten, in dat groot-hertogdom 309 personen hebben ingeschreven voor 1560 francs, tot aankoop van de paarden voor Z. K. H. den Prins van Oranje.

— Berigten uit de Belgische dagbladen, van den 7 Mei:

» De twist tusschen den abt *Helen*, stichter van eene katholieke apostolische kerk te Brussel, en andere geestelijken duurt voort. Voor een paar dagen is de heer *A. Pr.* door de regthant tot eene boete van 5 francs en in de kosten van het proces veroordeeld, omdat hij dien abt gehoond en bedreigd heeft. De nieuwe kerk is nog verre af van katholijk of algemeen te zijn, dewijl de andere Roomsche geestelijken daartegen protesteren.

» Onze dagbladen hebben gemeld, dat twee aanzienlijke personaadjes zijn gearresteerd, die de plunderingen van den 5 en 6 April hebben begunstigd, doch zulks is onwaar bevonden. Indien men de ware aanstokers wilde hebben, zou men ze onder de ministers moeten zoeken.

» Prins *Leopold van Saksen-Koburg* gaat voort, zoo wel aan kolonels en officieren als aan soldaten geschenken uit te deelen, aan eerstgemelden ridderorden en aan laatstgemelden eenige extra soldij, tot belooning dat zij bij de plundering der huizen van zijne tegenpartij werkeloos zijn gebleven. Men zegt, dat *Leopold* zeer verheugd is, dat vele aanzienlijke families, wier huizen geplunderd zijn, het Belgische rijk verlaten, dewijl dit het plan der beraamde plunderingen is geweest.

» De majoor *Scharye* is weder ontslagen. Men heeft zich ook verwonderd, dat deze door ons ministerie in hechtenis was genomen, daar hij een der voornaamste revolutie-helden is geweest, en er ook schoon gebruik van heeft weten te maken. Vóór de zoo gloriose revolutie voor de dagbladschrijvers *Lebeau*, *Rogier*, van *de Weyer*, enz., was de heer *Scharye* boekbinder, en wel van het hof van Z. M. den Koning der Nederlanden; elk heeft het wapen der Nederlanden boven zijn huis zien brilleren, in de straat de la Putterie, regt over het Groenendaal. Koning *Willem* had den heer *Scharye* 16,000 guldens geschoten, en tot dankbaarheid voor een en ander was deze een zijner voornaamste vijanden. Men maakte, gedurende het gevecht, in zijn huis de patronen, om de Hollanders te vellen, en *Scharye* zag men in eenen blaauwen kiel zich dapper kwijten; de man was over zich zelven zoo voldaan, dat hij zich tot majoor verklaarde, en als zoodanig werd hij door andere blaauwkielen erkend.

» Wij, zegt *le Messenger de Gand*, weten geene daden van hem op te noemen; doch hij zal ze ons wel zeggen. Al wat wij van den krijgsman weten is, dat hij de schoonbroeder van *Syltanas van de Weyer* is; dat hij majoor is gebleven; dat hij nimmer gediend heeft; dat hij intusschen ook ontevreden op het bestuur van *Leopold* is, en dat hij Koning *Willem* niet heeft betaald, dan met ondankbaarheid.

Van den 10den. Nadat wij verscheidene dagen warm en droog weer gehad hadden, begon de lucht gisteren avond te betrekken, en bemerkte men zware onweerswolken. Een heilzame regen verkwikte de aarde, doch tegen den nacht zag men verscheidene malen felle bliksemstralen. Tusschen 3 en 4 uren sloeg ongelukkiglijk de bliksem in de stalling der lanskiers, alhier in bezetting, staande op den stads-wal, nabij de Tolsteegpoort. Oogenblikkelijk stond deze geheel van hout vervaardigde stalling, lang 500 voeten, waarin 90 lanskiers-paarden stonden, in volle vlam, en was er bijna aan geen blusschen te denken. De wachthebbende manschappen waren daarom al daadlijk bedacht, om eerst de paarden te redden; maar dit gelukte hun slechts gedeeltelijk, alzoó deze dieren moeilijklijk uit een brandend gebouw te redden zijn, als loepende steeds gedeeltelijk naar het licht der vlammen. Het grootste gedeelte, namelijk 60 paarden werden gered, doch de overige 30 zijn ongelukkiglijk in de vlammen omgekomen. Onder dezen zijn één paard van den ridmeester *Funter*, één van den luitenant *Gelderman*, drie van den luitenant *de Bruin* en 25 rijkspaarden. De geruchten, dat ook eenige manschappen zouden omgekomen zijn, zijn gelukkiglijk niet bewaarheid; enkele lanskiers zijn bij de redding der paarden ligtelijk gewond. — De schade is belangrijk, daar, behalve de 30 fraaie paarden, de geheele stalling, veel paardentuig, de fourrage voor vier dagen, eene hoeveelheid hooi en stroo en het stalgereedschap eene roof der vlammen zijn geworden. De hulp der brandspuiten is wel spoedig geweest, doch daar het geheele gebouw van hout was, hetwelk nog weinige dagen te voren was geteerd, en, als het ware, aan vier hoeken n brand stond, was de blussching niet wel mogelijk.

— Uit Luxemburg schrijft men, van den 7 Mei:

» Men leest in eenen bijzonderen brief uit Berlijn, dat de Belgische generaal *Goblet* alle mogelijke pogingen heeft aangewend, en alle intrigues heeft gebruikt, om bij eenige groote huizen te Berlijn ingang te krijgen en zich als Belgischen generaal te doen erkennen (als Belgischen gezant was geen denken aan: hij durfde zich aldus naauwelijks noemen); doch overal had hij zijn hoofd gestooten. Zoodra de plunderingen van April in Berlijn bekend waren, wilde niemand den gezant van *Leopold* meer zien.

GRONINGEN den 12 Mei. Men verneemt, dat de heer *K. Sybrandi*, predikant te Nijmegen, de herhaalde beroeping in de Doopsgezinde Gemeente alhier heeft aangenomen, en eerlang den door het overlijden van den wel eerwaarden heer *P. Klomp* vacant geworden post zal komen vervullen.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

De kapitein *J. J. Swart*, voerende het kofschip *de Willemina Laurentia*, is den 4 Mei l.l. behouden van Cadix met eene lading zout te Helvoet aangekomen. Dienzelfden dag is kapitein *H. W. de Groot*, voerende het kofschip *Albertine*, te Hamburg gearriveerd. De kapitein *B. H. Swart*, voerende het kofschip *de Harmanna Frouke*, is den 7 Mei l.l. van Liverpool met stukgoederen en zout behouden te Rotterdam aangekomen. Dienzelfden dag is kapitein *J. J. Green*, voerende het kofschip *de Vrede*, van Edam vertrokken, gedestineerd naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 30 April. *J. G. Boon*, *Rensina* (Veendam), van Memel naar Harlingen.
Den 1 Mei. *H. J. Baining*, *Vrede en Hoop* (Amsterdam), van Rostock naar Amsterdam.
K. K. Hagedoorn, *de Liefde* (Amsterdam), van Schiedam naar Narva.
R. P. Dik, *Agatha* (Veendam), van Koningsbergen naar Amsterdam.
A. F. Steffens, *de Vrouw Margaretha* (Amsterdam), van Dantzig n. Amsterd.
G. Pijbes, *Elizabeth* (Pekel-a), van Dordrecht naar Stokholm.
H. de Weerd, *Iphes* (Harlingen), van Rorvig naar Petersburg.
Den 3 Mei. *B. J. Siedzes*, *Lijske Jong* (Makkum), van Koningsbergen naar Amsterdam.
De Wind Oostelijk.

ELSENEUR den 4 Mei 1834.

Den 4 Mei. *K. E. Tiktak*, *Alida Klazina* (Pekel-a), van Harlingen naar Koningsbergen.
P. R. Huisman, *Annegina* (Pekel-a), van Dantzig naar Amsterdam.
J. H. Deddes, *Harmonie* (Veendam), van Amsterdam naar de Oostzee.
G. E. Boer, *Harmonie* (Dordrecht), van Rotterdam naar Arensburg.
E. Speelman, *Antonia* (Amsterdam), van Brielle naar Frederikshaven.
P. N. Huizing, *Vriendschap* (Veendam), van Amsterdam naar de Oostzee.
W. G. Hellinga, *Eizo de Woudt* (Grauw), van Brielle naar Narva.
J. H. Mulder, *Alida Frankina* (Veendam), van Rotterdam naar Petersburg.
J. A. Zijl, *Ludolph Theodorus* (Groningen), van Flekkelfjord naar de Oostzee.
K. I. Parina, *Nicolaus Johannes* (Amsterdam), van Amsterdam n. de Oostzee.
H. A. Hazewinkel, *Alberdina* (Veendam), van Hull naar Stettin.
Den 5 Mei. *H. H. Hendriks*, *Hillegonda Ida* (Amsterdam), van Amsterdam naar Riga.
O. P. Smith, *Concordia* (Hoogezand), van Koningsbergen naar Amsterdam.
W. T. Hitman, *de Jonge Hendrik* (Schiermonnikoog), v. Amst. n. Koppenh.
Den 6 Mei. *G. G. Smit*, *de Vrouw Jantina* (Pekel-a), van Dantzig naar Amsterdam.
J. E. Drent, *de Zes Gebroeders* (Westzaan), van Amsterdam naar Narva.
T. J. Reus, *Adriana Jacoba* (Dordrecht), van Amsterdam naar de Oostzee.
H. H. Scholtens, *de Jufvrouw Henderika* (Groningen), van Koningsb. n. Amst.
J. L. Docter, *Maria Gertrude* (Schiermonnikoog), van Koningsb. naar Amst.
J. D. Flik, *Johanna Hillegonda* (Veendam), van Koningsbergen n. Amsterd.
De Wind Zuidelijk.

ELSENEUR den 7 Mei 1834.

DE TAMME KASTANJEBOOM.

De tamme kastanjeboom, welke ook in ons land rijpe en, hoewel kleine, echter wel-smakende vruchten geeft en welke ook bij ons zeer oud kan worden, welke op *zan-dige* diepe gronden voortreffelijk wast, wordt thans door de Amerikanen veel ge-bruikt, om leder te looijen en om te verwen, daar zij verklaren, dat de schors van den kastanjeboom tweemaal meer looistof bevat, dan de eikenschors en bijna twee-maal zoo veel kleurstof als kampêchehout. Het ware der moeite waardig dit te be-proeven. Niets gemakkelijker, dan het aankweeken dezer boomen, daar de groote kastanjen, welke wij in het late najaar versch uit het zuiden van Europa ontvan-gen, even als groote noten (walnoten) in den grond gelegd, alspoedig opkomen en schoone stammen opleveren.

MIDDEL OM BOOMEN VOOR DE VERNIELING DOOR BOKKEN ENZ. TE BEHOEDEN

zoude eenvoudig daarin bestaan, dat men drek van honden verzamelde, in water oploste en hiermede van tijd tot tijd de boomstammen bevochtigde.

GEKOOKTE AARDAPPELEN

worden op sommige plaatsen in Frankrijk, in plaats van haver, aan de *paarden* ge-given. De paarden worden langzamerhand aan dit voedsel gewend, en, eenmaal daaraan gewoon zijnde, krijgt een groot werkpaard daags 6½ Ned. ponden gekookte aardappelen, in twee keeren, en daarenboven op de dagen dat het werk verrigt ongeveer 4½ Ned. ponden hooi, doch op de dagen dat de paarden rust hebben, be-halve de aardappelen, niets dan stroo, hetwelk dan echter van eene goede hoeda-migheid behoort te zijn.

WEERKUNDIG OVERZICHT OVER DE MAAND APRIL 1834, ingezonden bij het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, uit de OUDE PEKELA.

BAROMETER.				THERMOMETER.			
Hoogstestand.	Laagstestand.	Verschiil.	Gemiddelde hoogte.	Hoogstestand.	Laagstestand.	Verschiil.	Gemiddelde hoogte.
29.8, d. 15 en 16.	28.8½, d. 28 sm.en sm.	0 d. 11½ l.	29 d. 4.90 l.	65°, den 29.	36°, den 11 'sav. end. 12 'smorgens.	29°.	46° 12.

LUCHTSGESTELDHEID.			
Helder 23 malen.	Buiten den gewonen tijd der waarnemingen		
Bewolkt 29 —	zevenmaal hagel en twee-maal sneeuw.		
Betrokken 18 —			
Regen 7 —			
Mist 3 —			

WINDSGESTELDHEID.			
Tusschen N. en W. (vlak N. daaronder gerekend)	44 malen.	Windig	47 malen.
N. — O. (— O.)	35 —	Zachte wind	41 —
Z. — O. (— Z.)	3 —	Hevige wind	2 —
Z. — W. (— W.)	8 —		

De *Barometer* teekende altijd hoog, behalve de drie laatste dagen. Van den 2—9den zeer eenparig en hoog: na eene daling op den 11den, van toen af weder rijzende tot den 16den. Van den 17den tot den 22sten weder zeer eenparig; van den 23sten tot den 28sten dalende; den 29sten en 30sten weder klimmende. Plotselinge of sterke rijzing en daling zijn niet bespeurd.

De *Thermometer* was geheel niet hoog voor deze maand, behalve den 19den, 20sten, 28sten, 29sten en 30sten, wanneer dezelve telkens op den middag boven 60° teekende; daarentegen stond dezelve ééns, op den middag van den 10den, beneden 40°. De sterkste rijzing tusschen de morgen- en middagwaarnemingen was den 6den van 18°; daarentegen daalde dezelve tusschen de middag- en avondwaarnemingen van den 20sten 16°. telkens bij vasten N. of N.O. wind.

De *Hoofdwind* was N.; meer echter naar het W., dan naar het O. trekkende. Van den 1sten—9den bijna onbewegelijk N.; van den 10den—21sten N.O. of O.; van den 24—30sten weifelende, doch meest N.W.; alleen op den 27sten was dezelve Z. of Z.Z.O.

Het *BESTUUR* VAN HET DEPARTEMENT GRONINGEN der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* berigt bij deze, dat, volgens de uitspraak der Beoordeelaars, in geen der vijf ingekomene antwoorden de prijsvraag, door het Departement uitgeschreven, *voldoende* is beantwoord; doch dat in twee van dezelve, het eene geteekend met de spreuk: *Men moet toch in dit gedeelte*, enz., het andere met de spreuk: *Eik, die des menschen waarde kent*, onz. vele nuttige denkbeelden worden gevonden, zonder dat aan een van beide eene stellige meerdere voortreffelijkheid kan worden toegekend, en dus de eereprijs tusschen de Schrijvers van dezelve, in gevolge het Programma, behoort te worden verdeeld; — dat bij de opening der Naambriefjes, tot die verhandelingen behorende, is ge-bleken Schrijver van de eerstgenoemde te zijn *Mr. A. MODDERMAN*, Procureur te Groningen, en van de tweede *G. HOFKAMP*, Onderwijzer aan het Instituut voor Doofstommen, te Groningen, met medewerking van zijnen Vader *K. HOFKAMP*, aan welke Schrijvers te zamen de uitgeoofde Eereprijs alzoo is toegekend; — wordende eindelijk de Schrijvers der overige Stukken onderrigt, dat zij dezelve, op behoorlijk bewijs van eigendom, van den 1 Julij aanstaande, bij den Secretaris van Bestuur kunnen terug bekomen.

Namens het Bestuur voornoemd:

L. B. LOHMAN, *Secretaris van Bestuur*.

*. De *DIRECTIE* van de *SOCIETEIT EENDRAGT* verwittigt bij deze de Leden van opgenoemde Societeit, dat er *WOENSDAG* na den middag, den 14 dezer, *MUZIK* in den Tuin van het Zomerlokaal zal worden gegeven.

GRONINGEN

den 12 Mei 1834.

*. De *Wedw. J. S. BONTKOE*, in de *Unie*, verwittigt door deze de *LEDEN* van de *SOCIETEIT EENDRAGT*, dat er *Woensdag* avond, den 14 dezer, ten haren Huize *DANSPARTIJ* zal gegeven worden, geheel en alleen voor de Leden van opgemelde Societeit en derzelver Geïntroduceerden.

*. *BUITENGEWONE MUZIK* in de *SOCIETEIT DE UITSPANNING* op Maandag, den 19 Mei 1834, des avonds te 7 uren.

*. Op *Woensdag*, den 14 Mei, zal er *DANSPARTIJ* gegeven worden bij *K. C. SMIT*, op den hock van de Folkingestraat, en verder alle *Avonden* gedurende deze *Kermis*.

OP VERZOEK

van vele *LIEFHEBBERS* der *TOONKUNST*, zal de ondergeteekende zijne *MECHANIEKE KUNST-SPEELWERKEN* laten hooren op *Woensdag*, den 14 Mei, des avonds te 9 uren. Van eene allezins honnette bediening kan men zich verzekerd houden.

W. BREEDHOFF.

SCHOUWBURG IN DE NIEUWE KIJK-IN 'T JATSTRAAT.

D. L. BAMBERG, *Mechanicus aan het Hof van Z. M. den Koning der Nederlanden*, verceerd met Getuigschriften van onzen geëerbiedigden *KONING*, alsmede van *H.H. K.K. H.H. den PRINS VAN ORANJE*, *PRINS ALBERT VAN PRUISSEN* en den *HERTOG VAN SAKSEN-WEIMAR*, zal de eer hebben, in bovengemelden Schouwburg, op *Donderdag*, den 15, en *Zaterdag*, den 17 Mei aanstaande, *TWEE GEVARIEERDE REPRESENTATIE* van de frap-paatse en aangenaamste Toeren te geven. — *EDUARD BAMBERG* zal ver-scheidene *ARIAS* uit de schoonste Opera's, benevens *ROMANCES* en *VOLKS-LIEDEREN* zingen. De eerste en tweede gemelde zullen verschillende *MIS-ISCHE* en *PLASTISCHE VOORSTELLINGEN* uitoefenen, welke overal den algemeenen bijval hebben verworven. — Alles breeder bij gedrukte Bijjetten in Societeiten, Koffijhuizen en publieke Plaatsen aangekondigd. Men acht het on-noodig, iets ter verdere aanprijzing hier bij te voegen. Aanvang precies te 7 uren. De eerste Rang is *f* 1 — 40, tweede Rang *f* 1 — 00.

SCHOUWBURG van W. G. WEDDELOOPER en ZON.

Op *Dingsdag*, den 13 Mei 1834:

DE *VERKEERDE SCHAAMTE*, Tooneelspel in 5 Bedrijven; en na hetzel-ve: DE *VROUWEN SOLDATEN* of DE *SLECHT VERDEDIGDE VESTING*, Blijspel met Zang, in één Bedrijf.

Op *Woensdag*, den 14 Mei 1834:

DERTIG JAREN of *HET LEVEN VAN EEN DOBBELAAR*, in drie Tijd vakken, door *B. A. FALLÉE*.

Op *Donderdag*, den 15 Mei 1834:

MONTIGNI, *Vaderlandsch Treurspel*, in 5 Bedrijven, door *H. H. KLIJN*, en na hetzelfde: *KAROLINA* of *HET GELDERSCH LANDMEISJE*. Te 7 uren op het Tooneel.

DANSPARTIJ.

Bij *J. POORTMAN*, in de Oude Kijk-in 't Jatstraat, zal op *Morgen*, *Woensdag*, den 14 Mei, en verder alle *Avonden* gedurende deze *Kermis* *DANSPARTIJ* gegeven worden.

NB. Bovengenoemde presenteert deszelfs hecht-sterke en weldoortimmerde *BEHUIZING*, geschikt tot allerhande *Affaires* en zijnde thans een komplette *FRUIT- en VISCHWINKEL, UIT DE HAND TE KOOP*.

GEROORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

*. Heden verlost gelukkig van eene welgeschapene *DOCHTER ANNA PLETER*, Echtgenoot van

J. WALLIS.

GRONINGEN

den 6 Mei 1834.

*. Mijne geliefde Echtgenoot, *Vrouw A. S. C. EMMEN*, beviel gisteren van ons vijfde *KIND*, den derden *ZOON*.

WINSCHOTEN

den 8 Mei 1834.

*. Getrouwd:

W. SELTERS,

van *Groningen* en

M. EVENEDER,

van *Nijmegen*.

NIJMEGEN

den 22 April 1834.

*. Heden avond, cirka elf uren, overleed ons teedergeleefd jongste *Kind*

JOHANNES BERNARD, na eene ziekte van veertien dagen. Slechts negen maanden mogten wij ons in deszelfs aanzijn verheugen.

PEIZE

den 6 Mei 1834.

J. FRIMA,

G. FRIMA, geb. *VAN BOLHUIS*.

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*. Heden namiddag, omstreeks 4 uren, trof ons Ouderhart een gevoelige slag, door het overlijden van onzen dierbaren eenigsten *Zoon JAN*, in den nog jeugdigen ouderdom van 24 jaren en bijna 5 maanden, na eene kortstondige, doch hevige ziekte van slechts weinige weken.

Zij, die den overledene gekend hebben, zullen met ons dit verlies in onze klimmende jaren gevoelen. De hoop echter, dat hij in een beter leven is over-geplaatst, lenigt onze smart.

GRONINGEN

den 8 Mei 1834.

B. J. WOLDRINGH.

S. WOLDRINGH,

geb. *EIKENBERG.*

*. GRONINGEN den 11 Mei 1834. Heden overleed, aan eene slepende ziek-te, *ANTJE SCHIERBEEK*, Echtgenoot van *B. TEN HAVE*, in den ouderdom van ruim 30 jaren, nalatende 2 Kinderen, welke het verlies hunner Moeder nog niet kunnen beseffen.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*. Op den 10 dezer overleed ons geliefd jongste *ZOONTJE*, slechts 9 maanden oud.

GRONINGEN

den 12 Mei 1834.

A. A. CREMER.

J. CREMER,

geb. *SWAAGMAN.*

*. GRONINGEN den 12 Mei 1834. Heden overleed alhier *HENDRIK TAM-MENS*, in den ouderdom van 76 jaren. Dienende deze tot algemeene en bij-zondere kennisgeving.

Hr. GRIETHUIZEN,

Exccuteur-Testamentair.

*. Bij *LUCHTMANS, OOMKENS* en *BRUINS*, te *Leiden*, *Groningen* en *Delft*, wordt heden uitgegeven:

AANHANGSEL op *PILAAAR, STUURMANSKUNST*, gr. 8vo, à *f* 00 — 30.

Hetzelfde Werk in 2 deelen compl. à *f* 12 — 30.

Dito in 2 halve banden *f* 12 — 80.

NB. Dit Aanhangsel wordt niet in Kommissie verzonden, maar moet voor rekening gevraagd worden.

*. Bij de Boekverkoopers *M. WIJT & ZONEN*, te *Rotterdam*, is uitgeko-men en alom verzonden:

I. *G. J. MULDER*, *LEERBOEK VOOR SCHEIKUNDIGE WERK-TUIGKUNDE*, 1ste Deel, 4de Stuk, *f* 3 — 00.

Zijnde met dit Stuk het Eerste Deel van dit Werk compleet, be-staande uit 41 Bladen gr. 8vo, gedrukt op best Velin Papier, en 24 groote uitslaande Platen.

II. *HETZELFDE WERK*. Het Eerste Deel compleet, *f* 11 — 90.

Hoewel dit Werk niet bij Inteckening wordt uitgegeven, zal ech-ter de prijs, bij het uitkomen van het 2de Deel, waarmede hetzelfde alsdan compleet is, met een vierde verhoogd worden.

III. *NATUUR- en SCHEIKUNDIG ARCHIEF*, uitgegeven door *G. J.*

MULDER, 1ste Deel, in 4 Stukken, *f* 5 — 80.

IV. *IDEM*, 2de Deel, 1ste Stuk, *f* 2 — 70.

Van dit Werk komt jaarlijks 1 Deel of 4 Stukken.

V. *NIEUWE GEDICHTEN*, door *L. VAN DEN BROEK*, groot 8vo, met

gegraveerden Titel, *f* 2 — 60.

VI. *VERSLAG van een driejarig Verblijf in Siam en van eene Reize langs*

de Kust van China naar Mantchou Tartarije, door *KAREL GUTZ-*

LAFF, *f* 1 — 25.

Nog is bij bovengemelden te bekomen:

ENUMERATIO SYSTEMATICA SPECIERUM MEDICINALIUM, e Synopsi

Plantarum C. H. PERSON desumta, *f* 1 — 25.

*. Op den 2 Junij zal door *W. J. THIEME*, te *Zutphen*, verkocht wor-den: de kostbare *BIBLIOTHEEK* van wijlen den *H. W.G.b. Heer*, *Baron*

VAN HEECKEREN VAN WALIEN; waarvan een uitvoerig Verslag te vinden is

in de *Haarlemsche Courant* van den 10 Mei l.l. — Door denzelven is alom

verzonden:

Mr. S. P. LIPMAN, *STAATKUNDE DER VOORNAAMSTE MOGEND-*

HEDEN VAN EUROPA, 2de Deel, *f* 6 — 50.

DE *NEDERLANDSCHE KIERENVRIEND*, naar den 20sten Hoogduitschen

Druk van *WILBERGS Leerboek voor de Scholen*. Bewerkt door *N. ANSLIJN*,

Nz., *f* 0 — 25.

*. De *VOLMAGTEN* tot het *BESTUUR* van den *NOORDPOLDER* houden op

Maandag, den 2 Junij 1834, van des morgens negen tot des namiddags twee

uren, bij *C. BACKHAUS*, te *Groningen*, zitting, ter *AFLOSSING* en *BETA-*

LING der *OBLIGATIEN* en *COUPONS*, ten laste van hunnen *Polder*, tot dien

tijd verschenen.

Te Groningen, ter Bockdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEM, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)